

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 5. и 16. Устава Републике Србије, којима је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује контролу промета роба и услуга и путничког саобраћаја преко границе и организацију, надлежност и рад републичких органа.

II Разлози за доношење закона

Царински закон који је на снази и сада се примењује („Службени гласник Р Србије“ бр.73/03, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон) је јединствен и регулише како царинско подручје, царински погранични појас, царински прелаз, царинску робу, царински надзор и контролу, царинске повластице, царинску вредност, царински поступак који се примењује на увоз робе у Републику Србију, извоз робе из Републике Србије и транзит робе преко њене територије, права и обавезе лица која учествују у царинском поступку, као и права и обавезе царинског органа у царинском поступку, утврђује надлежност Управе царина и других органа за спровођење одредаба Царинског закона, као и других закона чије је спровођење поверено Управи царина, односно другим органима, тако уређује и организацију, обављање послова и управљање Управом царина, овлашћења лица запослених у Управи царина, овлашћења и одговорности у прикупљању, евидентирању, обради и заштити података у вези са пословима Управе царина, као и поступак пријема у радни однос у Управу царина, распоређивање, напредовања у служби, права, обавезе и одговорности запослених у Управи царина. С обзиром да је Министарство финансија припремило Нацрт новог Царинског закона који ће уредити општа правила и поступке који се примењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Републике Србије, неопходно је посебним законом ~~регулисати делокруг рада Управе царина~~, унутрашње уређење и руковођење, овлашћења директора и царинских службеника, прикупљање, евидентирање, обраду и заштиту података који су у вези са пословима царинске службе и права, дужности и одговорности царинских службеника.

Циљ овог закона је да на одговарајући начин уреди овлашћења и обавезе царинских службеника која ће омогућити спровођење основне функције царинске службе, приходе буџета, да спречи кршење прописа, шверц оружја, муниције, дроге, трговину људима, као и увоз, извоз или транзит других роба које су опасне по живот и здравље људи и да обезбеди одговарајућу заштиту осталих учесника у царинском поступку. Наиме, Нацрт Царинског закона усаглашен је са царинским законима земаља Европске уније и предвиђа увођење нових царинских процедура које треба да обезбеде брз и ефикасан проток роба, а да би се то омогућило Законом о царинској служби неопходно је царинским службеницима одредити овлашћења која треба да прате нове и поједностављене процедуре које се уводе новим Царинским законом. Такође, овим законом предлаже се стварање услова да царинска служба буде ефикасна и рационална, као што од нас захтевају Европска унија, Светска банка, Међународни монетарни фонд, Светска царинска организација, али исто тако треба да обезбеди и претпоставке за побољшање положаја царинских службеника, како би се и у том погледу почели приближавати и усаглашавати са положајем службеника запослених у земљама Европске уније.

III Објашњење појединачних решења

Чланом 1. одређена је област која се уређује овим законом, а то је делокруг Управе царина, унутрашње уређење и руковођење, овлашћења директора и царинских службеника, прикупљање, евидентирање, обрада и заштита података који су у вези са пословима царинске службе и права, дужности и одговорности царинских службеника.

Члан 2. дефинише положај Управе царина као органа управе у саставу министарства надлежног за послове финансија и дате су дефиниције царинског службеника и намештеника у Управи царина.

Чланом 3. дефинисано је седиште Управе царина у Београду, као и да Управа царина има свој знак, који је саставни део службене одеће и да се исти отискује на службеној значки царинских службеника.

Члан 4. дефинише 25. мај као Дан царинске службе.

Чланом 5. прописано је да се у Управи царина примењују прописи о државним службеницима ако Законом о царинској служби није другачије прописано.

Глава II закона (чл. 6. и 7.) односи се на делокруг Управе царина.

Чланом 6. прописано је да Управа царина обавља послове из свог делокруга на основу принципа професионалности и интегритета, јавности рада, пружања услуга јавности, одговорности и доследности у примени закона и употреби законских овлашћења, дефинише послове царинске службе, и то: спровођење мера царинског надзора и контроле над царинском робом одређене законом и другим прописима, спровођење царинског поступка, вршење обрачуна и наплате увозних и других дажбина, акциза и пореза на промет и накнада за робу која се увози, односно када је то посебним прописима одређено, извози, спровођење превентивне и накнадне контроле, издавање општих обавештења о примени царинских прописа, обавезујућих обавештења о сврставању и пореклу робе, као и обавештења о примени других прописа из надлежности Управе царина, спровођење законом предвиђених поступака у циљу откривања царинских прекршаја, привредних преступа и кривичних дела, прикупљање, евидентирање и обрада података потребних за спровођење поступка накнадне царинске контроле и других истражних поступака и за сузбијање кријумчарења, вођење првостепеног и другостепеног царинско-управног поступка, вођење првостепеног царинско-прекршајног поступка, вршење контроле уношења и изношења динарских и девизних средстава у међународном путничком и пограничном промету са иностранством, вршење контроле уношења, изношења и провоза робе за коју су прописане посебне мере ради сигурности, заштите здравља и живота људи, животиња и биљака, заштите животне средине, националног блага, историјских, уметничких или археолошких вредности, заштите интелектуалне или индустријске својине и друго, вођење евиденција из свог делокруга, обрада и статистичко праћење података о увозу и извозу, покретање иницијативе за закључивање споразума о царинској сарадњи, за приступање међународним конвенцијама, инструментима и програмима из надлежности царинске службе и сарадња и размена података са страним царинским и другим службама и међународним организацијама и други послови у складу са законом и другим прописима, као и да Управа царина обавља послове из свог делокруга на целој територији Републике Србије.

Чланом 7. прописана је могућност да Влада повери обављање послова царинског надзора и царинске контроле путничког промета у појединим унутрашњим јединицама Управе царина на граничним прелазима са мањим обимом промета органу државне управе надлежном за контролу преласка државне границе.

Глава III закона (чл. 8-12.) односи се на унутрашње уређење и руковођење у Управи царина.

Чланом 8. дефинисано је да послове из надлежности Управе царина обављају Централа Управе царина и царинарнице, да се царинарнице оснивају у већим привредним центрима, да због специфичности послова у Управи царина, Влада на предлог министра може прописати другачије услове за организовање унутрашњих

јединица Управе царина од услова утврђених прописима о начелима за унутрашње уређење органа државне управе, као и да Влада на предлог министра доноси одлуку о оснивању, почетку и престанку рада царинаница, царинских испостава, одсека и царинских реферата.

Чланом 9. прописано је да Управом царина руководи директор и да директор обезбеђује координацију рада и јединствену примену прописа из делокруга Управе царина на целом царинском подручју.

Чланом 10. прописано је да директору у раду помажу помоћник директора – координатор и помоћници директора сектора, као и да помоћник директора - координатор замењује директора у његовом одсуству.

Чланом 11. прописано је да радом царинарнице руководи управник и да управник царинарнице одговора директору за законито и благовремено обављање послова.

Чланом 12. дефинисана су акта која доноси министар на предлог директора Управе царина.

Глава IV закона (чл. 13-47.) прописује овлашћења директора и царинских службеника.

Чланом 13. прописано је да директор може да пренесе овлашћење за одређене послове, осим послова руковођења, царинском службенику или групи службеника.

Чланом 14. дефинисано је овлашћење директора да распоређује царинске службенике у складу са актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и да одлучује о њиховим правима и обавезама из радног односа.

Чланом 15. прописано је овлашћење директора да стимулише лице које је допринело откривању кривичног дела кријумчарења, царинских прекршаја и других повреда царинских прописа.

Чланом 16. прописано је овлашћење директора да захтева од царинских службеника да прођу кроз здравствену проверу.

Чланом 17. дефинисано је овлашћење директора да одређује радно време, укључујући и рад у време празника, као и овлашћење да може да одреди посебно радно време за поједине унутрашње јединице у зависности од потреба службе, као и када царински службеник треба да буде на располагању.

Чланом 18. прописано је овлашћење директора да даје обавештења за јавност.

Чланом 19. дефинисано је да царински службеник у обављању послова царинске службе има овлашћења прописана Законом о царинској служби и другим прописима.

Чланом 20. дефинисано је да царински службеник обавља послове царинске службе у службеној или цивилној одећи, да је службена одећа царинска униформа и радно одело, с прописаним знаком Управе царина, као и да царински службеник доказује овлашћење за обављање царинских послова службеном легитимацијом и службеном значком са идентификационим бројем.

Чланом 21. прописано је овлашћење директора да правилником пропише поступак издавања службене легитимације и значке, начин употребе и трајање службене одеће, радна места на којима су царински службеници дужни да носе службену одећу и врсту службене одеће. Царински службеник је дужан да се, на захтев учесника у царинском поступку легитимише службеном легитимацијом и значком, а када послове обавља у цивилној одећи обавезан је да се легитимише службеном легитимацијом пре предузимања било које службене радње.

Чланом 22. прописано је да се превозна средства која се користе у службене сврхе могу означити знаком царинске службе и натписом „Царина“ и да ће директор прописати начин обележавања и употребе превозних средстава.

Чланом 23. прописана је дужност царинског службеника да, при обављању службених радњи, поступа на начин који не вређа углед, част и достојанство лица на које се радња односи, водећи рачуна о заштити Уставом и законом загарантованих људских права и основних слобода, а да при обављању службених радњи према правним лицима и одговорним лицима у правним лицима, осим тога, мора да води

рачуна да при обављању службених радњи у што мањој мери омета редован посао правних лица.

Чланом 24. прописано је право царинског службеника да носи оружје и муницију под условима и на начин које пропише министар и да може употребити оружје под условима и на начин који су прописани за овлашћена службена лица министарства надлежног за унутрашње послове. Царински службеник мора бити психофизички способан и посебно оспособљен за ношење и употребу ватреног оружја, а контрола оспособљености и психофизичких способности царинских службеника овлашћених за ношење и употребу ватреног оружја, обавља се најмање једном годишње.

Чланом 25. прописано је да царински службеник, при обављању службених радњи, може да употребљава посебну техничку опрему, службена возила са употребом светлосних и звучних сигнала и посебно обучене службене псе.

Чланом 26. дефинисано је да царински службеник може да употреби средства принуде само ако на други начин не може да одбије непосредни противправни напад на царинске службенике или друга лица затечена у подручју деловања, или усмерен на уништење или оштећење превозних средстава, односно робе која је предмет царинског поступка или ако постоји основана сумња о извршењу или покушају извршења прекршајног или кривичног дела или за спречавање отпора или бекства учесника у царинском поступку. Средства принуде може да употреби на царинском подручју Републике Србије при обављању царинског надзора или контроле.

Чланом 27. прописује се да у обављању послова царинске службе царински службеник врши надзор над применом закона и других подзаконских аката и да послове царинске контроле обавља у складу са одредбама Царинског закона.

Чланом 28. прописано је овлашћење царинског службеника да може од учесника у промету робе с иностранством да захтева давање усмених или писаних обавештења која могу допринети утврђивању царинског статуса робе, као и овлашћење да примењује друге радње којима се утврђује царински статус робе, укључујући узимање узорака ради лабораторијских испитивања.

Чланом 29. дефинисано је овлашћење царинског службеника да може у свако доба, да уђе у превозно средство, изврши преглед и претрес ма ког његовог дела, уколико није другачије одређено овим законом или међународним уговором, док то средство улази или излази из царинског подручја, налази се унутар одобреног простора, налази се у границама простора који служи за упловљавање или испловљавање из пристаништа или копна уз пристаниште које се користи за активности које се изводе у пристаништу, долази на аеродром или га напушта и долази или напушта одобрено пристаниште, царинско складиште или слободну зону.

Чланом 30. прописано је овлашћење царинског службеника да има слободан приступ сваком делу возила, пловила или ваздухоплова, на месту одређеном за царинску контролу и овлашћење да може да нареди да се роба означи пре него што се истовари, да закључа, пломбира, означи или на други начин обезбеди робу која се транспортује, као и место или контејнер у коме се роба превози и да нареди да се отвори место или контејнер који је закључан, а кључеви се налазе код другог лица.

Чланом 31. дефинисано је овлашћење царинског службеника да може да задржи превозно средство док не буду плаћени трошкови настали у поступку царинског надзора и царинске контроле или трошкови претовара робе у царинско складиште који је извршен по његовом налогу.

Чланом 32. прописано је да царински службеник може да захтева да капетан ваздухоплова омогући, у свако доба и на сваком месту, улазак у ваздухоплов и преглед ваздухоплова и робе коју превози и докумената која се односе на ваздухоплов, робу или лица која превози. Такође, може да захтева од службеника аеродрома, у свако доба, да му дозволи да уђе и изврши преглед аеродрома, зграда и робе у њима, да направи копије и узме изводе из докумената и евиденције коју службеник аеродрома води у складу са прописима.

Чланом 33. дефинисано је овлашћење царинског службеника да прегледа робу која се превози или ће се превозити пловилом, да захтева да се отвори контејнер или да се роба распакује, као и да уђе на пловило и изврши преглед пловила током пловидбе и да затражи да му се изда или донесе на увид сваки документ који треба да се налази на пловилу и да направи копије и узме изводе из тих докумената.

Чланом 34. прописано је овлашћење царинског службеника да може од сваког лица да захтева да покаже робу коју је набавило ван царинског подручја и која подлеже царињењу или опорезивању, а коју је лице набавило на царинском подручју без плаћања увозних и других дажбина и по основу по коме нема право на ослобођење од плаћања увозних и других дажбина.

Чланом 35. прописано је да је лице које улази на царинско подручје или га напушта, дужно да одговори на питања царинског службеника која се односе на његов пртљаг, предмете у пртљагу или друге предмете које носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да пртљаг и предмет да на преглед, као и да царински службеник може да захтева од лица које долази на царинско подручје или га напушта да одговори на питања у вези са његовим путовањем.

Чланом 36. став 1. дефинисано је овлашћење царинског службеника да може да заустави и претресе превозно средство на било ком месту на царинском подручју, ако из оправданих разлога, посумња да превозно средство превози робу за коју се плаћају увозне и друге дажбине, а које нису плаћене или обезбеђене, која је бесправно премештена, која је забрањена за увоз, извоз и транзит. Ст. 2-5. прописано је да је лице које превози или носи робу дужно да одговори на питања царинског службеника која се односе на превозно средство и робу која се у њему налази или коју оно носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да покаже робу и документа ради прегледа, да царински службеник може да испита свако лице за које претпоставља да поседује сазнања о околностима из става 1. Лица која се не придржавају одредаба овог члана, подлежу одговорности предвиђеној Царинским законом и другим прописима. Царински службеник, такође, може, у складу са прописима, да привремено одузме превозно средство и робу из става 1. члана 36. Ст. 6. и 7. прописано је да се одредбе овог члана примењују и када се роба преноси другим средством или путем скривене цеви, као и да царински службеник може да користи сва средства ради проналажења скривене цеви и пута те цеви.

Чланом 37. прописано је овлашћење царинског службеника да може да прегледа и претреса лица у међународном путничком саобраћају, као и пртљаг и друге ствари које ова лица носе, што подразумева право утврђивања идентитета лица које улази или излази или се налази у службеном простору царинарнице, па је такво лице дужно да на захтев царинског службеника покаже путну исправу, личну карту или друге исправе којима се може утврдити идентитет лица. Овлашћење из става 1. члана 37. обухвата и право привременог задржавања док се не обаве прописане царинске радње, али не дуже од шест сати, а ако је разлог задржавања извршење или покушај извршења прекршаја предвиђених другим прописима (осим царинских прописа) или кривичног дела, без одлагања се обавештава најближа организациона јединица министарства надлежног за унутрашње послове. Став 3. члана 37. прописује овлашћење царинског службеника да, уколико посумња да је лице прећутало или дало нетачне податке на његова питања, чиме је извршена или би могла бити извршена повреда одредаба Царинског закона или другог прописа, или ако постоји доказ о томе, или ако је лице сакрило робу чији је увоз или извоз забрањен, ограничен или уређен посебним прописима, може да претресе лице које улази у царинско подручје, лице које напушта царинско подручје или лице које је имало приступа подручју које је под посебном царинском контролом и које је означено као подручје под посебном царинском контролом, које користи лице које одлази из тог подручја, али не и из царинског подручја. Ст. 4-6. члана 37. прописује обавезу царинског службеника да одмах обавести непосредног руководиоца о потреби претреса лица, који ће утврдити да ли има или нема основа за претрес, ако има основа за претрес, наложиће да се претрес обави, у супротном пустиће заджано лице. Изузетно, уколико непосредни руководиоца

није доступан царинском службенику, претрес лица ће извршити и без његовог налога, с тим што ће разлог претреса лица без налога непосредног руководиоца царински службеник унети у записник о личном претресу путника. Ст. 7-9. члана 37. дефинише ко врши претрес одређених лица, ставом 10. прописано је да уколико се код лица приликом претреса нађу средства плаћања у већем износу од дозвољених поступиће се у складу са девизним и другим прописима, и ставом 11. да се одредбе члана 37. примењују и на возаче превозних средстава и на друга лица према којима се спроводи царински надзор.

Чланом 38. прописано је да уколико се при прегледу или претресу робе, превозног средства или лица пронађе оружје, друге опасне ствари, опојне дроге или друге ствари које се неовлашћено преносе у или из царинског подручја Републике Србије одмах ће се одузети, а лица код којих су пронађени и возачи превозних средстава привремено ће се задржати и о томе ће се одмах обавестити најближа организациона јединица министарства надлежног за унутрашње послове.

Чланом 39. дефинисано је да царински службеник може, у оквиру царинског подручја, од лица које превози страну или домаћу робу или робу чији је увоз посебно уређен, да захтева да докаже да је роба набављена у царинском подручју или да је увезена у складу са законом и другим прописима, као и да то лице са робом поступа у складу са одредбама закона за чију примену је надлежна Управа царина. Ако се такви докази не обезбеде, покренуће се поступак у складу са законом.

Чланом 40. прописано је да царински службеник може да захтева од лица које улази или излази из слободне зоне одговор на питања у вези са робом, као и да је то лице дужно да стави робу на увид ради прегледа, ако то царински службеник захтева, и овлашћење царинског службеника да може, приликом уласка или изласка возила из слободне зоне, да уђе у возило и претражи сваки његов део и да, у свако доба, може да уђе и изврши преглед слободне зоне и свих зграда и робе у слободној зони.

Чланом 41. прописано је да царински службеник може да захтева од лица, које је по закону и другим прописима, дужно да да податке или да испуни одређену обавезу, да у одређеном року и на одређеном месту преда књиговодствену исправу, уговор, евиденцију из банке, коју сматра потребном за спровођене царинске контроле, да има право да прегледа базу података у рачунару, да узме копије и направи изводе из документа који је прибављен у складу са одредбама овог члана, као и да може привремено да одузме или да забрани располагање исправама из овог члана, као и предметима и узорцима предмета у вези са којима се спроводи царински поступак, у року који не може бити дужи од 15 дана од дана њиховог привременог одузимања, односно забране располагања, а то је потребно ради осигурања доказа, утврђивања неисправности или ако је лице те исправе, носаче података, предмете и узорке користило за повреде царинских и других прописа, односно ако је до њих дошло повредом царинских и других прописа.

Чланом 42. дефинисано је да су лица од којих се захтева достава података дужна да царинском службенику, који обавља царинску контролу, дозволе приступ земљишту и просторима у којима се обавља делатност, утовар, истовар или складиштење робе, да царински службеник има право да приликом обављања послова царинске службе уђе и у било који други објекат и простор на аеродрому, железничкој станици, речној луци, да ступи на земљиште на коме се налази или би се могла налазити роба, као и на земљиште преко којег је изведена или је могла бити изведена нека инсталација која омогућава преношење робе, као и на обалу, односно друго земљиште где би могло бити место за пристајање пловила или ваздухоплова. Такође, царински службеник може да уђе у пословне просторије у току редовног радног времена корисника тих просторија ако посумња да се те просторије користе у вези са набавком, увозом или извозом робе за коју се обрачунавају дажбине, да се та роба налази у тим просторијама, као и да изврши преглед тих просторија и робе, укључујући и просторије које су означене као седиште привредног субјекта или просторије које се користе као складиште робе, а уколико постоји потреба да се ове радње обаве ван радног времена корисника просторија, царински службеник је дужан да обавести и

затражи помоћ надлежне организационе јединице министарства надлежног за унутрашње послове.

Чланом 43. прописано је да царински службеници контролишу усклађеност пословања физичких и правних лица са царинским и другим прописима провером постојања, веродостојности и тачности пословних књига, евиденција и других исправа, утврђујући врсте и количине непријављене робе, исправност обрачуна и плаћања царина, пореза, акциза и других дажбина, затим да код прегледа пословног простора, објеката и земљишта царински службеник има право да прегледа пословне књиге, евиденцију и друге исправе у вези са царинском робом и да користи техничке уређаје у сврху прегледа и претреса, односно растављања опреме, машина, уређаја и робе која се налази у простору, у објекту или на земљишту као и да утврђује наменску употребу робе, као и да су физичка и правна лица код којих се примењују мере накнадне царинске контроле дужна да царинском службенику омогуће услове за несметан рад и да му дају на увид све пословне књиге и друге исправе, односно да му омогуће увид у базе података електронских евиденција

Чланом 44. прописано је да царински службеник може привремено да задржи робу која је увезена или намењена извозу, док се не утврди да се са робом поступало у складу са Царинским законом и другим законима, којима се ограничава, забрањује или посебно уређује увоз или извоз робе.

Чланом 45. прописано је да царински службеник може, у изузетним случајевима, уместо да привремено одузме робу или превозно средство, да остави робу или превозно средство под надзором на чување лицу које сматра погодним за то, о чему обавештава лице коме је привремено одузело робу. Лице коме је дата на чување роба или превозно средство дужно је да ту робу, односно превозно средство држи на безбедном месту, без трошкова по државу, за време док се не донесе коначна одлука у вези са том робом, односно превозним средством. Царинском службенику роба мора бити доступна на његов захтев и робом се не може располагати нити однети из царинског подручја док је под надзором, осим ако царински службеник не овласти лице да поступи другачије. Царински службеник може у свако доба да врши надзор над робом или превозним средством остављеним на чување лицу, а после коначног одузимања робе или превозног средства, дужан је да ту робу, односно превозно средство, преузме.

Чланом 46. прописано је да уколико царински службеник при обављању царинске провере наиђе на физички отпор или може такав отпор да очекује, на његово тражење помоћ у обављању радњи царинске контроле пружиће му надлежна организационе јединице министарства надлежног за унутрашње послове. Царински службеник може захтевати од других лица помоћ у вршењу претреса, привременог одузимања робе, односно превозног средства или привременог задржавања лица. Државни органи и носиоци јавних овлашћења који приликом обављања послова из свог делокруга утврде да су прекршени царински прописи, или да постоји могућност да би то могло да се догоди, дужни су да о својим сазнањима без одлагања обавесте царинску службу.

Чланом 47. дефинисано је да извештај у писаној форми о чињеничном стању утврђеном приликом претреса лица, превозних средстава и пословних просторија, привремено одузети предмети и документација у било којој форми или они предмети који су прибављени у складу са законом и другим прописима које примењује царинска служба, могу се користити као доказ у прекршајном, односно кривичном поступку. Изјаве дате царинском службенику у поступку, могу се употребити као доказ у кривичном поступку ако су дате под условима утврђеним Закоником о кривичном поступку.

Глава V закона (чл. 48-50.) дефинише прикупљање, евидентирање, обраду и заштиту података који су у вези са пословима царинске службе.

Чланом 48. прописано је да Управа царина прикупља личне и друге податке за обављање послова из своје надлежности, непосредно од лица на које се ти подаци односе, као и од лица која поседују тражене податке или из већ постојећих евиденција.

Чланом 49. прописано је да Управа царина води евиденцију о личним и другим подацима који се прикупљају и обједињују у вези обављања њених послова, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, другим законима којима је уређена заштита, прикупљање и чување личних података и података о привредним активностима.

Чланом 50. прописано је да подаци садржани у евиденцијама из члана 48. овог закона представљају службену тајну, ако овим законом или другим прописима није другачије одређено. Начин коришћења поверљивих података и начин заштите тих података одређује директор. Подаци из евиденције коју води и користи Управа царина чувају се у роковима предвиђеним прописима.

Глава VI закона (чл. 51-108.) дефинише права, дужности и одговорности царинских службеника.

Чланом 51. прописани су услови за запослење у Управу царина, као и да директор може тражити од надлежних органа податке који су меродавни за пријем у царинску службу.

Чланом 52. прописано је да одлуку о потреби да се радно место попуни доноси директор када се попуњавање радног места предвиђеног актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи царина уклапа у донесени кадровски план.

Чланом 53. прописано је да се пријем царинских службеника у радни однос у Управу царина спроводи путем јавног конкурса, који расписује Управа царина, да се конкурс објављује у Службеном гласнику Републике Србије и у једном од дневних листова у Србији, шта садржи конкурс, ко га спроводи, поступак избора, доношење одлуке и право жалбе кандидата који нису изабрани.

Чланом 54. прописано је да се изузетно пријем у радни однос у Управу царина може спровести без јавног конкурса преузимањем државног службеника из другог органа државне управе, ако се о томе писмено споразумеју директор Управе царина и руководилац државног органа из кога се преузима државни службеник и уколико државни службеник на то пристане.

Чланом 55. прописано је да се радна места царинских службеника разврставају у царинска звања, дефинише се да су звања царинских службеника који обављају послове припреме, праћења и анализе примене царинских и других прописа из делокруга Управе царина, међународне царинске сарадње, царинско-управног и царинско-прекршајног поступка, организације и управљања људским ресурсима, стручног образовања, правне, финансијске, информатичке, статистичке и евиденционе послове су: виши царински саветник, самостални царински саветник, царински саветник, млађи царински саветник, царински сарадник, млађи царински сарадник, царински референт и млађи царински референт, а звања царинских службеника који обављају послове контроле примене царинских прописа, контроле рада унутрашњих јединица и царинских службеника, пријем и контролу царинско-робне документације и царинење робе, преглед робе у поступку царинења, царинског надзора над робом и царинске контроле путника, превозних средстава и робе у међународном путничком промету су: виши царински инспектор, самостални царински инспектор, царински инспектор и млађи царински инспектор, царински прегледач и млађи царински прегледач, царински надзорник и млађи царински надзорник. За стицање царинског звања потребно да царински службеник испуњава и посебне услове предвиђене Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи царина.

Чл. 56, 57. и 58. прописано је који се послови обављају у ком звању и који су услови у погледу стручне спреме и радног искуства потребни за стицање звања.

Чланом 59. прописано је да царински службеник напредује на начин и под условима који су прописани за државне службенике и да се под напредовањем подразумева премештај на радно место чији се послови обављају у вишем звању, премештај на руководеће радно место и напредовање у платном разреду.

Чланом 60. дефинисана је дужност полагања заклетве лица које се први пут прима у радни однос у Управу царина, садржина заклетве и обавеза Управе царина да потписану заклетву чува у персоналном досијеу царинског службеника.

Чланом 61. прописано је да царински службеник и намештеник, приликом заснивања радног односа, под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, дају писану изјаву о свом имовинском стању, имовинском стању чланова своје уже породице, као и писану изјаву да могу да се врше провере у вези приказаног стања. Царински службеник има обавезу да пријави сваку промену имовинског стања у року од 30 дана од када је промена настала. Писана изјава чува се у персоналном досијеу царинског службеника, као и ко се сматра члановима уже породице, у смислу одредаба овог члана.

Чланом 62. прописано је да царински службеник не може да обавља плаћени или неплаћени посао који је у вези са његовим послом у Управи царина или са радом Управе царина, као и да царински службеник и чланови његове уже породице, не може бити власник или сувласник привредног субјекта, чија је делатност у вези са радом Управе царина. Дужност царинског службеника је да да писану изјаву о напред наведеним чињеницама, као и да пре преузимања плаћеног посла или функције о томе обавести директора. Изјава о наведеним чињеницама чува се у персоналном досијеу царинског службеника.

Чланом 63. прописане су дужности царинског службеника.

Чланом 64. прописана је дужност царинског службеника да буде непристрасан приликом обављања свог посла.

Чланом 65. прописано је да царински службеници не смеју да користе податке, сазнања и обавештења које имају или су им доступни приликом обављања послова царинске службе, у неслужбене сврхе, да не смеју да користе нити да дају обавештења, податке или сазнања за остваривање било какве имовинске или друге користи за себе или за друго лице, као и да дужност заштите службене, пословне и друге тајне траје и после престанка радног односа у Управи царина. Посебним актом директор одређује који подаци представљају службену и пословну тајну.

Чланом 66. прописана је дужност царинских службеника да обављају посао и у мање повољном радном времену због потреба службе, и то у сменама, суботом, недељом, празницима и другим нерадним данима, дуже од пуног радног времена – прековремени рад и поподневни и ноћни рад.

Чланом 67. дефинише се да Кодекс понашања утврђује општа правила понашања царинских службеника приликом обављања послова у Управи царина и ван ње, као и понашање царинских службеника у току и ван радног времена, понашање према јавности, колегама, руководиоцима и службеницима којима руководе, као и другим државним службеницима.

Чланом 68. дефинисана су права царинског службеника.

Чланом 69. дефинисан је премештај царинског службеника на друго радно место због потреба службе, у исту или другу унутрашњу јединицу, у истом или другом месту рада, шта се сматра другим радним местом, у ком случају царински службеник може бити премештен на радно место чији се послови обављају у непосредно нижем звању, шта се сматра привременим премештајем, на који начин се одређује плата царинском службенику који је премештен на радно место чији се послови обављају у непосредно нижем звању и право царинског службеника да поднесе жалбу на решење о премештају.

Чланом 70. прописано је да директор може, на лични захтев царинског службеника, да одобри његов сталан или привремени премештај, имајући у виду потребе Управе царина и личне разлоге царинског службеника.

Чланом 71. прописано је да царински службеник може да буде привремено премештен на радно место, чији се послови обављају у непосредно вишем звању, уколико потребе службе захтевају да се радно место попуни одмах, да привремени премештај на слободно радно место може трајати најдуже до годину дана и да царински службеник има право на плату и друге погодности радног места, на које је привремено премештен.

Чланом 72. дефинише се право царинског службеника и намештеника на плату која се састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност посла, увећање плате за 0,4 % за сваку навршену годину радног стажа и да висину коефицијената утврђује министар актом о платама уз сагласност Владе.

Чланом 73. прописана је могућност да се царинским службеницима, који обављају послове откривања, спречавања и санкционисања кршења царинских и других прописа, који послове обављају у посебним условима рада који су ризични по живот и здравље, као и због других послова повећане одговорности, тежине и природе, утврде коефицијенти за обрачун плате који су 30 до 50 одсто номинално већи од коефицијената за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената.

Чланом 74. дефинисано је право царинског службеника, који је по потреби службе привремено премештен у друго место рада, које је удаљено више од 70 километара од места његовог пребивалишта, на надокнаду трошкова смештаја и исхране, као и право царинског службеника и намештеника који живи одвојено од породице на остале накнаде трошкова према прописима којима се регулишу радни односи у државним органима.

Чланом 75. дефинисано је право царинског службеника на јубиларну награду по основу навршених 10, 20, 30, 35 и 40 година рада у царинској служби.

Чланом 76. прописано је да царинском службенику и намештенику који оствари право на пензију припада отпремнина у висини петоструког износа нето-плате остварене у месецу који претходи месецу одласка у пензију или петоструки износ нето-плате у привреди Републике Србије, према податку републичког органа надлежног за послове статистике, објављеном за месец који претходи месецу одласка у пензију, уколико је то за њега повољније.

Чланом 77. дефинисана су права породице преминулог царинског службеника и намештеника на надокнаду трошкова сахране, новчану помоћ и месечну стипендију за малолетну децу и децу која се налазе на редовном школовању.

Чланом 78. прописано је стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника у Центру за стручно образовање Управе царина и који су послови стручног образовања и усавршавања.

Чланом 79. прописано је да се под стручним оспособљавањем и усавршавањем царинских службеника подразумева стицање и унапређивање знања царинског службеника, да директор правилником ближе одређује програм, поступак и начин стручног оспособљавања приправника и царинских службеника и полагање стручних испита, садржину, облик и начин обављања стручног оспособљавања и усавршавања и друга питања у вези са стручним усавршавањем и оспособљавањем, да се стручно оспособљавање и усавршавање спроводи се у Центру за стручно образовање, а поједини облици и у другим унутрашњим јединицама, као и да се у току стручног оспособљавања и усавршавања у Центру за стручно образовање царинским службеницима обезбеђије исхрана у ресторану Управе царина и смештај у интернату.

Чланом 80. прописано је да се државни стручни испит за царинске службенике (царински испит) састоји се из општег и посебног дела, да се општи део државног стручног испита полаже према програму прописаном за државне службенике, а посебни део стручног испита за царинске службенике полаже се према програму који прописује министар.

Чланом 81. прописано је да се за вишегодишњи стручни рад, изузетна достигнућа у обављању послова царинске службе, ванредни допринос унапређењу рада службе или јачању угледа царинске службе, креативни рад, иновације или други вид стваралаштва који је у знатној мери допринео резултатима рада царинске службе, царинским службеницима и унутрашњим јединицама Управе царина могу доделити признања, а царинским службеницима и новчане награде, да се признања и награде у правилу додељују на Дан царинске службе. Врсте признања, поступак доделе

признања и новчаних награда на предлог директора прописује министар, а висину новчаних награда одређује директор посебном одлуком.

Чланом 82. дефинисана је могућност стимулативног награђивања царинског службеника уколико открије случајеве кријумчарења и повреде прописа, као и за натпросечне резултате рада.

Чланом 83. прописано је да Управа царина води евиденцију о личним и професионалним подацима царинских службеника и намештеника, да се евиденција може водити и у електронској форми, да се подаци чувају у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, да је персонални досије поверљив, као и ко има право увида у податке из досијеа.

Чланом 84. дефинише се шта се сматра повредом службене дужности и да повреде могу бити лакше и теже.

Чланом 85. прописано је да кривична одговорност не искључује дисциплинску одговорност за исту радњу извршења због које се води кривични поступак, да кривична, односно прекршајна одговорност не искључује дисциплинско кажњавање царинског службеника уколико је радњом извршења која је предмет кривичног, односно прекршајног поступка, учинио повреду службене дужности, и без обзира да ли је ослобођен кривичне, односно прекршајне одговорности, као и да уколико је кривични поступак покренут због исте радње извршења, дисциплински поступак се може прекинути до окончања кривичног поступка.

Чланом 86. и 87. прописане су лакше и теже повреде службене дужности.

Чланом 88. прописано је да се за лакше повреде службене дужности могу изрећи дисциплинске мере:

- 1) јавна опомена;
- 2) новчана казна до 20% плате за пуно радно време, исплаћене за месец у коме је новчана казна изречена, а

за теже повреде службене дужности:

- 1) новчана казна од 20% до 30% плате за пуно радно време, исплаћене за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до шест месеци;
- 2) премештај на друго радно место ниже сложености послова, тј. у нижем звању, за које је као услов прописана иста стручна спрема на период од годину дана;
- 3) забрана напредовања од 2 до 4 године;
- 4) престанак радног односа.

Такође, прописује како се извршавају дисциплинске мере.

Чланом 89. прописано је да дисциплински поступак због лакше повреде службене дужности, на предлог непосредног руководиоца, покреће, води и о дисциплинској одговорности одлучује директор Управе царина за царинске службенике у Централни Управе царина, односно управник царинарнице за царинске службенике у царинарници, као и да директор Управе царина, односно управник царинарнице може одредити царинског службеника са завршеним Правним факултетом да спроведе одређене радње које су од значаја за покретање и вођење дисциплинског поступка, утврђивање дисциплинске одговорности за лакшу повреду службене дужности и изрицање дисциплинске мере.

Чланом 90. прописано је да дисциплински поступак због теже повреде службене дужности покреће помоћник директора за царинске службенике из свог Сектора, односно управник царинарнице за царинске службенике у царинарници, да дисциплински поступак због теже повреде службене дужности води и подноси предлог одлуке директору дисциплинска комисија Управе царина, у већу од три члана (председник и два члана) и да након спроведеног дисциплинског поступка за тежу повреду службене дужности директор Управе царина одлучује решењем о дисциплинској одговорности царинског службеника.

Чланом 91. прописано је да царинске службенике у састав дисциплинске комисије Управе царина одређује решењем директор Управе царина, на период од четири године, да након истека тог рока могу бити поново именовани. Састав, избор и број чланова дисциплинске комисије, као и њихов положај одређује директор Управе

царина, тако да број не буде мањи од пет и да буде одређен председник и чланови, као и њихови заменици. Члан дисциплинске комисије мора имати стечено високо образовање на студијама другог степена (дипломске академске студије – master, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године и најмање пет година радног искуства у струци, а члан који је одређен за председника, као и његов заменик мора бити дипломирани правник, као и да чланови дисциплинске комисије могу бити замењени и пре истека рока од четири године.

Чланом 92. прописано је да министар, на предлог директора, одређује накнаду за рад у Дисциплинској комисији.

Чланом 93. дефинисано је да се у дисциплинском поступку у Управи царина сходно се примењују правила управног поступка о усменој расправи, доказивању, записнику и достављању.

Чланом 94. прописани су рокови застрелости за вођење дисциплинског поступка, за лакшу и тежу повреду службене дужности.

Чланом 95. дефинисано је право царинског службеника на жалбу Жалбеној комисији Владе на решење о изреченој дисциплинској мери

Чланом 96. прописује вођење евиденције о изреченим дисциплинским мерама, као и кад се дисциплинске мере бришу из евиденције.

Чланом 97. прописује се обавезно привремено удаљење са рада царинског службеника коме је одређен притвор од првог дана притвора, док притвор траје.

Чланом 98. дефинисани су други разлози због којих царински службеник може бити привремено удаљен са рада:

- 1) ако је против њега покренут кривични поступак због кривичног дела учињеног на раду или у вези са радом.
- 2) ако је против њега покренут дисциплински поступак због теже повреде службене дужности, а његово остајање на раду би могло да штети интересима Управе царина,

као и трајање привременог удаљења.

Чланом 99. прописано је да решење о привременом удаљењу са рада доноси директор Управе царина.

Чланом 100. прописано је да се царинском службенику који је привремено удаљен са рада одузима службена легитимација, службена значка, оружје и друга опрема и ствари са којима је задужен, као и да за то време не може да носи службено одело.

Чланом 101. прописано је да царински службеник који је привремено удаљен са рада због одређивања притвора има право на накнаду плате према општим прописима о раду, која се исплаћује на терет органа који је одредио притвор и да за време привременог удаљења има право на накнаду плате која износи 50% основне плате за месец који претходи месецу у коме је донето првостепено решење о привременом удаљењу.

Чланом 102. дефинисано је право царинског службеника на разлику између исплаћене накнаде плате и пуног износа основне плате за време док је био привремено удаљен са рада:

- 1) ако је ослобођен од одговорности у правоснажно окончаном дисциплинском поступку или је дисциплински поступак обустављен;
- 2) ако је у правоснажно окончаном кривичном поступку ослобођен од оптужбе или оптужба буде одбијена, али не због ненадлежности или је кривични поступак против њега обустављен правоснажним одлуком.

Чланом 103. дефинисано је право царинског службеника на жалбу, која се подноси Жалбеној комисији Владе, на решење о привременом удаљењу са рада, која не одлаже извршење решења.

Чланом 104. прописани су посебни случајеви, осим случајева предвиђених законом, у којима се царинском службенику отказује радни однос:

- 1) ако неоправдано одсуствује са рада најмање пет радних дана;
- 2) када је правноснажно осуђен за кривично дело учињено на раду или у вези са радом или правноснажно осуђен на казну затвора (условно или безусловно) од најмање три месеца за кажњиво дело које га чини неподобним за обављање послова у Управи царина;
- 3) ако се утврди да су подаци о испуњењу услова за пријем у царинску службу лажни;
- 4) када се сазна да је поступао супротно одредбама овог закона о забрани обављања плаћеног или неплаћеног посла који је у вези са његовим послом у Управи царина или са радом Управе царина, односно уколико се утврди да је царински службеник или члан његове уже породице власник или сувласник привредног субјекта чија је делатност у вези са радом Управе царина.

Такође, је прописано да царинском службенику коме је радни однос престао даном коначности решења о изреченој дисциплинској мери - престанак радног односа, доноси се посебно решење којим се утврђује датум коначности дисциплинског решења, као и сва права и обавезе у вези са тим, као и да против овог решења жалба није дозвољена. Решење о престанку радног односа царинском службенику доноси директор, односно управник царинарнице, уколико га директор овласти.

Чланом 105. прописано је да се пријем намештеника у радни однос Управу царина врши непосредно или посредно преко службе за запошљавање, као и да се у погледу услова за пријем у радни однос намештеника у Управу царина, примењују одредбе овог закона којима су прописани услови за пријем царинских службеника.

Чланом 106. прописано је да се средства за рад царинске службе обезбеђују из буџета Републике Србије и из прихода који припадају Управи царина, сходно одредбама Царинског закона и да се распоред средстава одобрених за финансирање рада царинске службе врши према Финансијском плану расхода, који доноси директор.

Чланом 107. прописано је да се средства за исплату стимулативног награђивања по основу откривања случајева кријумчарења и повреде прописа, посебних заслуга, за остварене натпросечне резултате рада и за новчане награде из члана 81. овог закона обезбеђују из сопствених прихода Управе царина наплаћених сходно одредбама Царинског закона и да се распоред средстава врши на основу акта који доноси директор.

Чланом 108. прописана је дужност Управе царина да извршава своје обавезе у складу са прописима који уређују спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду лица која учествују у радном процесу, као и лица која се затекну у радној околини, како би се спречиле повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом и да царински службеници који прегледају превозна средства, царинску и другу робу у царинским и другим складиштима и сместиштима, царински службеници који обављају стручне и помоћне послове у царинској лабораторији, имају право на радну одећу и друга заштитна средства (маске, рукавице, специјална одећа и др.)

Глава VII закона (члан 109.) прописује казнене одредбе.

Чланом 109. прописано је да физичка и правна лица не смеју да користе као униформу или као своје ознаке, униформу или ознаке које су по боји, изгледу и ознакама једнаке или сличне царинској униформи и ознакама Управе царина, као и висину новчане казне за физичка лица, правна лица и одговорно лице у правном лицу и меру одузимања предмета који су израђени или коришћени супротно овом члану.

Глава VIII закона (чл. 110-113.) прописане су прелазне и завршне одредбе.

Чланом 110. прописано је да ће се поступци одлучивања о правима, обавезама и одговорностима царинских службеника, започети пре ступања на снагу овог закона, окончати применом прописа који су важили пре ступања на снагу овог закона.